

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 7. marca 2006 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o prevozu nevarnega blaga, ki obsega:

– Zakon o prevozu nevarnega blaga – ZPNB (Uradni list RS, št. 79/99 z dne 30. 9. 1999),

– Zakon o eksplozivih – ZE (Uradni list RS, št. 96/02 z dne 14. 11. 2002) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozu nevarnega blaga – ZPNB-A (Uradni list RS, št. 101/05 z dne 11. 11. 2005).

Št. 801-11/99-2/5

Ljubljana, dne 7. marca 2006

EPA 541-IV

Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije France Cukjati, dr. med.,
l.r.

ZAKON O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA uradno prečiščeno besedilo (ZPNB-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen zakona)

(1) Ta zakon ureja pogoje za prevoz nevarnega blaga za posamezne vrste prometa, dolžnosti oseb, ki sodelujejo pri prevozu, pogoje za embalažo in vozila, imenovanje varnostnega svetovalca, usposabljanje oseb, ki sodelujejo pri prevozu, pristojnosti državnih organov in nadzor nad izvrševanjem zakona.

(2) Namen tega zakona je zagotoviti varen prevoz nevarnega blaga.

(3) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropskih skupnosti:

– Direktiva Sveta 94/55/ES z dne 21. novembra 1994 o približevanju zakonodaje držav članic glede prevoza nevarnega blaga po cesti (UL L št. 319 z dne 12. 12. 1994, str. 7), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/61/ES z dne 10. oktobra 2000 (UL L št. 279 z dne 1. 11. 2000, str. 40),

– Direktiva Sveta 95/50/ES z dne 6. oktobra 1995 o enotnih postopkih kontrol cestnega prevoza nevarnega blaga (UL L št. 249 z dne 17. 10. 1995, str. 35), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta

in Sveta 2001/26/ES z dne 7. maja 2001 (UL L št. 168 z dne 23. 6. 2001, str. 23),

– Direktiva Sveta 96/35/ES z dne 3. junija 1996 o imenovanju in poklicni usposobljenosti svetovalcev za varnost pri prevozu nevarnega blaga po cesti, železnici in celinskih plovnih poteh (UL L št. 145 z dne 19. 6. 1996, str. 10) in

– Direktiva Sveta 96/49/ES z dne 23. julija 1996 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s prevozom nevarnega blaga po železnici (UL L št. 235 z dne 17. 9. 1996, str. 25), kot je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2004/110/ES z dne 9. decembra 2004 o šesti prilagoditvi Direktive Sveta 96/49/ES (UL L št. 365 z dne 10. 12. 2004, str. 24).

2. člen

(področja veljavnosti)

Ta zakon velja za prevoz nevarnega blaga:

- v cestnem prometu,
- v železniškem prometu,
- po morju in celinskih vodah in
- v zračnem prometu.

3. člen

(mednarodne pogodbe)

(1) Za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu se uporabljajo:

– evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), (Uradni list SFRJ – MP, št. 59/72) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 9/92), katerega sestavni del sta prilogi A in B,

– protokol, s katerim se dopolnjuje tretji odstavek 14. člena evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), (Uradni list SFRJ – MP, št. 8/77) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 9/92) in

– protokol, ki dopolnjuje člen 1 (a), člen 14 (1) in člen 14 (3) (b) evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), (Uradni list RS – MP, št. 7/97).

(2) Za prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu se uporablja:

– konvencija o mednarodnih železniških prevozih (COTIF), (Uradni list SFRJ – MP, št. 8/84) in akt o potrditvi nasledstva (Uradni list RS – MP, št.

9/92), katere sestavni del je pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID) in

– protokol o spremembi Konvencije o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) (Uradni list RS – MP, št. 2/04).

(3) Za prevoz nevarnega blaga v pomorskem prometu se uporabljajo:

– mednarodna konvencija o varnosti kontejnerjev (CSC), (Uradni list SFRJ – MP, št. 3/87) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 15/92),

– mednarodna konvencija o varstvu človeškega življenja na morju 1974, (Uradni list SFRJ – MP, št. 2/81) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 15/92) in

– protokol k mednarodni konvenciji o varstvu človeškega življenja na morju 1974, (Uradni list SFRJ – MP, št. 2/81) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 15/92).

(4) Za prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu se uporabljajo:

– konvencija o mednarodnem civilnem letalstvu (Uradni list FLRJ – MP, št. 3/54, 5/54, 9/61, 5/62, in Uradni list SFRJ – MP, št. 11/63, 49/71, 62/73, 15/78 in 2/80) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 24/92) ter na njeni podlagi izdane priloge, ki se nanašajo na varen prevoz nevarnega blaga po zraku.

(5) Za prevoz jedrskih snovi se uporabljata tudi:

– konvencija o fizičnem varovanju jedrskega materiala, (Uradni list SFRJ – MP, št. 9/85) in akt o notifikaciji nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 9/92) in

– skupna konvencija o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki (Uradni list RS – MP, št. 3/99).

4. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. nevarno blago so snovi, materiali in predmeti, ki so v predpisih iz prejšnjega člena razvrščeni po razredih na: eksplozivne snovi, pline, vnetljive tekočine, vnetljive trdne snovi, samovnetljive snovi, snovi, ki v stiku z vodo sproščajo vnetljive pline, perokside, organske perokside, strupe, kužne snovi, radioaktivne snovi, jedke snovi in drugo nevarno blago. Nevarno blago so tudi odpadki, pripravki in jedrski material, če izpolnjujejo pogoje za uvrstitev med nevarno blago po predpisih iz prejšnjega člena;

2. embalaža je vsaka embalažna enota, izdelana po predpisih iz prejšnjega

člena za polnjenje z nevarnim blagom (sodi, vreče, ročke, mešana in sestavljena embalaža, vsebniki IBC, cisterne, zabojniki ali druge embalažne enote);

3. tovorek je embalažna enota, napolnjena z nevarnim blagom in pripravljena za prevoz;

4. vozilo je vsako prevozno sredstvo po predpisih iz 3. člena tega zakona (motorno vozilo, železniški vagon, ladja ali drugo prevozno sredstvo);

5. pošiljatelj je tisti, ki je kot pošiljatelj naveden v pogodbi o prevozu oziroma prevozni listini. Če se prevoz opravi brez pogodbe o prevozu oziroma prevozne listine, je pošiljatelj tisti, ki izroči nevarno blago v prevoz;

6. prevoznik je tisti, ki opravlja prevoze iz 2. člena tega zakona in je kot tak naveden v pogodbi o prevozu oziroma prevozni listini. Če se prevoz opravi brez pogodbe o prevozu oziroma prevozne listine, je prevoznik tisti, ki prevažata nevarno blago;

7. prejemnik je tisti, ki je kot prejemnik naveden v pogodbi o prevozu oziroma prevozni listini. Če se prevoz opravi brez pogodbe o prevozu oziroma prevozne listine, je prejemnik tisti, ki prevzame nevarno blago;

8. organizator prevoza je tisti, ki organizira prevoz ali opravlja druge storitve v zvezi s prevozom nevarnega blaga;

9. oseba, ki pakira, je tisti, ki tovorke polni, pakira ali pripravlja za prevoz;

10. polnilec je tisti, ki nevarno blago polni v cisterno, v vozilo za razsuti tovor, v zabojnik za razsuti tovor ali pripravlja napolnjeno cisterno, vozilo ali zabojnik za prevoz;

11. uporabnik cisterne zabojnika je tisti, ki kot lastnik, zaposleni ali sicer upravičen do tega uporablja cisterno zabojnik za prevoz nevarnega blaga;

12. nakladalec je tisti, ki nalaga nevarno blago na vozilo ali v zabojnik;

13. nadzor je vsako preverjanje, pregled ali drug postopek, ki ga iz varnostnih razlogov izvajajo pristojni organi.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen kot v predpisih iz 3. člena tega zakona.

II. DOLOČBE, KI VELJAJO ZA VSE PROMETNE PANOGE

Embalaža

5. člen

(dopustna embalaža)

Za nevarno blago se lahko uporablja le embalaža, ki:

- po kakovosti in izvedbi ustreza količini in lastnostim nevarnega blaga, za katero se uporablja,
- je po predpisih iz 3. člena tega zakona v njej dopusten prevoz nevarnega blaga,
- je po predpisih iz 3. člena tega zakona preizkušena in odobrena,
- ima po predpisih iz 3. člena tega zakona napise, oznake ali nalepke za označitev nevarnosti in druge podatke o nevarnem blagu ter embalaži.

6. člen

(1) Proizvajalec embalaže za nevarno blago mora pridobiti odobritev za označevanje embalaže.

(2) Proizvajalec embalaže mora skrbeti za to, da je na vsaki embalaži, ki jo da v promet, ustrezna označitev.

(3) Če embalaža ne ustreza več predpisom iz 3. člena tega zakona, jo proizvajalec ne sme več označevati.

7. člen

(odobritev embalaže)

(1) Embalažo za prevoz radioaktivnih in jedrskih snovi odobri minister, pristojen za okolje, ali organizacija, ki jo določi minister.

(2) Embalažo za prevoz drugega nevarnega blaga odobri organizacija, ki jo določi minister, pristojen za trg, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve.

(3) Pred izdajo odločbe o določitvi organizacije iz prvega in drugega odstavka tega člena pristojni minister v sodelovanju z nacionalno akreditacijsko službo ugotovi izpolnjevanje pogojev za izvajanje postopka za odobritev embalaže za prevoz nevarnega blaga pri tej organizaciji.

(4) Podrobnejše predpise o odobritvi embalaže za prevoz nevarnega blaga na podlagi predpisov iz 3. člena tega zakona sprejme minister, pristojen za notranje zadeve.

(5) Organizacija iz prvega in drugega odstavka tega člena sme odobriti embalažo, če ta ustreza zahtevam predpisov iz 3. člena tega zakona.

(6) Minister, pristojen za okolje, oziroma organizacija iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko vzame kot osnovo za izdajo odobritve embalaže tudi rezultate preizkusov tujih organizacij, ki izpolnjujejo pogoje iz 3. člena

tega zakona, če je to potrebno zaradi smotrnosti, enostavnosti ali hitrosti postopka.

(7) Embalaža, ki jo odobri pristojni organ tuje države, se upošteva, če je preizkušena in odobrena po predpisih iz 3. člena tega zakona.

(8) Embalaža se sme uporabljati v tistih prometnih panogah, za katere izpolnjuje pogoje iz 5. člena tega zakona in pogoje iz predpisov, izdanih na podlagi tega zakona.

8. člen

(označevanje embalaže)

(1) Minister, pristojen za okolje, oziroma organizacija iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena mora v odobritvi embalaže določiti vrsto označevanja s kodo, ki mora ustrezati predpisom iz 3. člena tega zakona. Nedopustne so oznake, ki bi se lahko zamenjale z že določenimi ali tujimi oznakami.

(2) Če je potrebno zaradi varnosti prevozov ali če je to določeno v predpisih iz 3. člena tega zakona, se v odobritvi za označevanje embalaže lahko določijo ustrezne omejitve za uporabo embalaže (posebni pogoji, časovne omejitve).

9. člen

(neustrezna embalaža)

Če pristojni organ za nadzor ugotovi, da embalaža ne ustreza pogojem predpisov iz 3. člena tega zakona, prepove njeno nadaljnjo uporabo za prevoz nevarnega blaga in o tem takoj obvestiti ministra, pristojnega za okolje, oziroma organizacijo iz prvega in drugega odstavka 7. člena tega zakona. Ta mora izvesti postopek za odvzem odobritve embalaže.

Vozila

10. člen

(vozila)

Za prevoz nevarnega blaga se lahko uporablja vozilo, ki:

- je izdelano in opremljeno po predpisih iz 3. člena tega zakona,
- je pregledano in je zanj izdano potrdilo (certifikat), če to določajo predpisi iz 3. člena tega zakona,
- je označeno z opozorilnimi tablami, napisi, oznakami (nalepkami) za označevanje nevarnosti in drugimi informacijami o nevarnem blagu in vozilu,

kot določajo predpisi iz 3. člena tega zakona.

Prevoz nevarnega blaga

11. člen

(preventivni varnostni ukrepi)

Glede na vrsto predvidljivih nevarnosti morajo udeleženci pri prevozu nevarnega blaga sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečili nesrečo oziroma posledice morebitne nesreče čim bolj zmanjšali. Ob nevarnosti oziroma nesreči morajo takoj obvestiti policijo ali center za obveščanje ter sporočiti podatke, potrebne za ukrepanje.

12. člen

(dolžnosti pošiljatelja)

Pošiljatelj sme dati nevarno blago v prevoz, če:

- je to dopustno po predpisih iz 3. člena tega zakona,
- je bilo za nevarno blago, za katere je potrebno dovoljenje za prevoz po 22. ali 25. členu tega zakona, to dovoljenje izdano,
- je pakirano v embalaži, ki ustreza pogojem iz 5. člena tega zakona,
- so izpolnjene določbe o načinu prevoza, skupnem nakladanju, ravnanju, shranjevanju, čiščenju in dekontaminaciji ter druge določbe predpisov iz 3. člena tega zakona,
- vozilo oziroma druge prevozne enote ustrezajo pogojem iz 10. člena tega zakona,
- so vozniku ali tistemu, ki opravlja prevoz, izročene predpisane spremne listine po predpisih iz 3. člena tega zakona ter po potrebi dovoljenje za prevoz po 22. členu tega zakona oziroma posebno dovoljenje po 25. členu tega zakona,
- je upošteval druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona.

13. člen

(dolžnosti organizatorja prevoza)

Organizator prevoza mora zagotoviti, da so izpolnjeni vsi pogoji iz prejšnjega člena tega zakona.

14. člen

(dolžnosti osebe, ki pakira nevarno blago za prevoz)

Dolžnosti osebe, ki pakira nevarno blago za prevoz, so:

- upoštevati mora predpise o pakiranju,
- pri pripravi tovorkov mora upoštevati predpise o napisih in oznakah ali nalepkah za označevanje nevarnosti,
- upoštevati mora druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona.

15. člen

(dolžnosti polnilca, ki polni nevarno blago za prevoz)

Dolžnosti osebe, ki polni nevarno blago za prevoz, so:

- pred polnjenjem cisterne, cisterne zabojnika, vozila za tovor v razsutem stanju ali zabojnika za tovor v razsutem stanju mora preveriti, ali so cisterna, vozilo ali zabojnik ter njihova oprema očiščeni in tehnično brezhibni,
- cisterno, cisterno zabojnika, vozilo ali zabojnike sme napolniti samo s tistim nevarnim blagom, ki se sme prevažati v cisternah, vozilih za tovor v razsutem stanju ali zabojnikih za tovor v razsutem stanju,
- pri polnjenju cisterne mora upoštevati določila o nevarnem blagu v dveh rezervoarjih cisterne, ki ležita neposredno drug poleg drugega,
- pri polnjenju cisterne mora upoštevati dopustno stopnjo polnjenja ali dopustno maso polnjenja na liter prostornine,
- po polnjenju cisterne mora preveriti tesnost naprav za zapiranje,
- paziti mora, da na zunanji strani cisterne, ki jo polni, ni ostankov nevarnega blaga,
- cisterno sme polniti le na določenem in posebej prirejenem prostoru za polnjenje,
- upoštevati mora druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona.

16. člen

(dolžnosti uporabnika cisterne zabojnika)

Dolžnosti uporabnika cisterne zabojnika so:

- upoštevati mora predpise o konstrukciji, opremi, preverjanju in označbi,

- skrbeti mora za vzdrževanje cisterne in njene opreme na tak način, da izpolnjuje pogoje po predpisih iz 3. člena tega zakona,
- zagotoviti mora izreden preizkus cisterne zabojnika, če je prišlo do dogodka (predelava, nesreča), ki bi lahko vplival na varnost,
- upoštevati mora druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona.

17. člen

(dolžnosti nakladalca, ki naklada nevarno blago za prevoz)

Dolžnosti osebe, ki naklada nevarno blago za prevoz, so:

- z nakladanjem lahko začne, če so izpolnjeni vsi pogoji za prevoz nevarnega blaga iz 12. člena tega zakona,
- pri natovarjanju tovorkov mora upoštevati določbe o prepovedi skupnega nakladanja in predpise o ločitvi od živil in krmil,
- nakladati sme le na določenem in posebej prirejenem prostoru za nakladanje,
- upoštevati mora druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona.

18. člen

(dolžnosti prevoznika)

Prevoznik sme prevažati nevarno blago, če:

- je to dopustno po predpisih iz 3. člena tega zakona,
- je bilo za nevarno blago, za katere je potrebno dovoljenje za prevoz po 22. ali 25. členu tega zakona, to dovoljenje izdano,
- je pakirano v embalaži, ki ustreza pogojem iz 5. člena tega zakona,
- so izpolnjene določbe o načinu prevoza, skupnem nakladanju, ravnanju, shranjevanju, čiščenju, razplinjenju in dekontaminaciji ter druge določbe predpisov iz 3. člena tega zakona,
- vozilo ustreza pogojem iz 10. člena tega zakona,
- je vozilo tehnično brezhibno, opremljeno in označeno po predpisih iz 3. člena tega zakona,
- je vozilo pravilno naloženo oziroma da ni preobremenjeno,

– ima dokazilo o zavarovanju odgovornosti za škodo povzročeno tretjim osebam,

– je upošteval druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona in drugih predpisih, ki urejajo varnost prevoza.

19. člen

(dolžnosti prejemnika)

Dolžnosti prejemnika so:

– ne sme zavlačevati prevzema nevarnega blaga,

– če je v predpisih iz 3. člena tega zakona tako določeno, mora vozilo očistiti, razpliniti in dekontaminirati ter poskrbeti za odstranitev tabel in oznak ali nalepk za označevanje nevarnosti, potem ko so bila vozila očiščena, razplinjena in dekontaminirana,

– nevarno blago sme razkladati le na določenem in posebej prirejenem prostoru za razkladanje,

– upoštevati mora druge varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona in drugih predpisih, ki urejajo varnost prevoza.

20. člen

(dolžnosti prevoznika ob izgubi nevarnega blaga)

Prevoznik mora ukreniti vse potrebno, da se nevarno blago najde, če se med prevozom izgubi, in o nevarnosti nevarnega blaga takoj obvestiti center za obveščanje ali policijo.

21. člen

(ukrepi ob razsutju ali razlitju nevarnega blaga)

(1) Nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno, ter o tem obvestiti center za obveščanje ali policijo.

(2) Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače nevtralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje nesreč z nevarnim blagom, da to stori na prevoznikove stroške.

(3) Minister, pristojen za okolje, v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, določi prostore za začasno shranjevanje razsutega ali razlitega nevarnega blaga in kontaminiranih stvari

in pogoje, ki jih morajo ti prostori izpolnjevati.

22. člen

(dovoljenje za prevoz)

(1) Za prevoz eksplozivnih, radioaktivnih in jedrskih snovi je potrebno dovoljenje.

(2) Dovoljenje za prevoz eksplozivnih snovi v notranjem prometu izda upravna enota, z območja katere se pošiljka pošilja, za prevoz v mednarodnem prometu (uvoz, izvoz, tranzit) pa minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Dovoljenje za prevoz radioaktivnih in jedrskih snovi izda Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost, razen za radioaktivne snovi, ki se uporabljajo v zdravstvu ali veterinarstvu, za katere izda dovoljenje Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji.

(4) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena ni potrebno za prevoz manjših količin eksplozivnih snovi, določenih v predpisih iz 3. člena tega zakona, in za prevoz tistih radioaktivnih snovi, za katere ni predvideno dovoljenje v predpisih iz 3. člena tega zakona. Dovoljenje prav tako ni potrebno za prevoze, ki jih opravljajo slovenska vojska, policija ali civilna zaščita za lastne potrebe, pri tem pa se morajo izvajati varnostni ukrepi oziroma spremstvo.

(5) Dovoljenje se lahko izda za en sam prevoz ali za več prevozov v določenem času.

(6) Pošiljatelj ali organizator prevoza mora o točnem času začetka in predvidenem času zaključka prevoza, za katerega je potrebno izdati dovoljenje na podlagi tega člena, obvestiti najbližjo policijsko postajo najmanj 48 ur pred začetkom prevoza, pri prevozu radioaktivnih snovi pa še izdajatelja dovoljenja.

(Opomba: člen preneha veljati v delu, ki se nanaša na dovoljenje za prevoz eksploziva, glej ZE)

23. člen

(zahteva za izdajo dovoljenja)

(1) Zahtevo za izdajo dovoljenja za prevoz vloži pošiljatelj, organizator prevoza ali prejemnik, vsebovati pa mora:

– podatke o proizvajalcu, pošiljatelju, prevozniku in prejemniku,

– številko Združenih narodov (UN številko), podatke in potrdila, ki so določena v predpisih iz 3. člena tega zakona,

- podatke o količini, kemični in fizikalni sestavi,
- navedbo prevozne poti,
- navedbo kraja raztovarjanja,
- čas začetka in predviden čas zaključka prevoza,
- čas in kraj, ki sta predvidena za postanke,
- podatke o vozilu in vozniku za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu.

(2) Pri zahtevah za izdajo dovoljenja za več prevozov v določenem času podatkov iz sedme in osme alinee ni potrebno navajati.

(Opomba: člen preneha veljati v delu, ki se nanaša na dovoljenje za prevoz eksploziva, glej ZE)

24. člen

(dodatne zahteve izdajatelja dovoljenja)

(1) Če predložena dokumentacija, predpisana v prvem odstavku prejšnjega člena, ne zadostuje za odločitev o izdaji dovoljenja, sme izdajatelj dovoljenja zahtevati še dodatna dokazila (npr. certifikat oziroma izjavo o ustreznosti embalaže).

(2) Izdajatelj dovoljenja lahko v dovoljenju določi dodatne pogoje za prevoz ali posebne varnostne ukrepe. Dodatni pogoji in posebni varnostni ukrepi so obvezni, če izdajatelj dovoljenja oceni, da so potrebni zaradi varovanja ljudi, okolja ali stvari ali zaradi varovanja prevoza pred posegi nepooblaščenih oseb.

(3) Stroške za dodatne pogoje oziroma posebne varnostne ukrepe plača tisti, ki je vložil zahtevo za izdajo dovoljenja.

(Opomba: člen preneha veljati v delu, ki se nanaša na dovoljenje za prevoz eksploziva, glej ZE)

25. člen

(posebno dovoljenje)

(1) Minister, pristojen za notranje zadeve, izda posebno dovoljenje za prevoz nevarnega blaga, ki glede na določbe tega zakona ni dovoljen, če je zagotovljena varnost prevoza. Dovoljenje sme izdati:

- zaradi preizkušanja nevarnega blaga,

– zaradi posebnih okoliščin prevoza določenih v predpisih iz 3. člena tega zakona, varnostnih ali obrambnih potreb ali potreb za zaščito in reševanje.

(2) Dovoljenje se izda za določen čas in pod pogoji, ki jih zahteva varnost prevoza.

26. člen

(omejitve)

Minister, pristojen za notranje zadeve, prepove prevoz določenega nevarnega blaga ali pa ga dovoli le pod posebnimi pogoji, če je to potrebno zaradi varnosti prometa, vzdrževanja javnega reda ali varstva okolja.

27. člen

(nedovoljeno označevanje tovorkov in vozil)

Z oznakami ali nalepkami, napisi ali tablami po predpisih iz 3. člena tega zakona ni dovoljeno označevati tovorkov ali vozil, ki se ne uporabljajo za prevoz nevarnega blaga.

III. VARNOSTNI SVETOVALEC IN OSEBE, KI SODELUJEJO PRI PREVOZU V CESTNEM IN ŽELEZNIŠKEM PROMETU

28. člen

(varnostni svetovalec)

(1) Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki s sedežem v Republiki Sloveniji, katerih dejavnost obsega prevoz nevarnega blaga po cesti ali železnici ali pa s temi prevozi povezano natovarjanje ali raztovarjanje, morajo imenovati najmanj enega varnostnega svetovalca za prevoz nevarnega blaga (v nadaljnjem besedilu: svetovalec).

(2) Podatke o svetovalcu morajo sporočiti ministru, pristojnemu za notranje zadeve, najkasneje 15 dni po imenovanju. V enakem roku morajo navedenemu ministru sporočiti tudi morebitne spremembe.

(3) Svetovalec mora imeti veljavno potrdilo o strokovni usposobljenosti.

(4) Funkcijo svetovalca lahko opravlja oseba, ki ima v podjetju tudi druge zadolžitve, ali oseba, ki ni zaposlena v podjetju, če je strokovno usposobljena za opravljanje nalog svetovalca.

(5) Potrdila o strokovni usposobljenosti svetovalca, ki so jih izdali pristojni organi drugih držav, so enakovredna potrdilom, izdanim v Republiki Sloveniji, če so izdani v skladu s predpisi iz 3. člena tega zakona.

(6) Pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom, ki

opravljajo prevoze manjših količin nevarnega blaga, določenih v predpisih iz 3. člena tega zakona, ni potrebno imenovati svetovalca.

29. člen

(naloge svetovalca)

(1) Naloge svetovalca so predvsem:

- spremljanje skladnosti ravnanja z nevarnim blagom v podjetju s predpisi, ki urejajo prevoz nevarnega blaga,
- svetovanje vodstvu podjetja,
- interno usposabljanje drugih zaposlenih v podjetju in vodenje evidence o takšnih usposabljanjih,
- izvajanje ustreznih ukrepov za preprečevanje nesreč ali hujših kršitev predpisov,
- izvajanje pravih ukrepov ob nesreči,
- priprava letnega poročila in druge naloge.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za promet, predpiše podrobnejše naloge svetovalca.

30. člen

(strokovno usposabljanje svetovalcev)

Minister, pristojen za delo, na predlog ministra, pristojnega za notranje zadeve, v sodelovanju s strokovnim svetom Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje sprejme program strokovnega usposabljanja. Izvajalce programa strokovnega usposabljanja določi minister, pristojen za delo, na predlog ministra, pristojnega za notranje zadeve.

31. člen

(strokovno usposabljanje oseb, ki sodelujejo pri prevozu)

(1) Osebe, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga, morajo biti strokovno usposobljene.

(2) Minister, pristojen za delo, na predlog ministra, pristojnega za notranje zadeve, v sodelovanju s strokovnim svetom Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje sprejme program strokovnega usposabljanja. Izvajalce programa strokovnega usposabljanja določi minister, pristojen za delo, na predlog ministra, pristojnega za notranje zadeve.

IV. POSEBNA DOLOČILA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA V CESTNEM PROMETU

32. člen

(dolžnosti prevoznika)

(1) Prevoznik mora zagotoviti, da so izpolnjeni vsi pogoji za prevoz nevarnega blaga po 10. členu tega zakona.

(2) Prevoznik sme zaupati vožnjo vozila samo vozniku, ki je usposobljen za prevoz nevarnega blaga po 36. členu tega zakona.

33. člen

(dolžnosti pošiljatelja)

Pošiljatelj, ki da nevarno blago v prevoz v cestnem prometu, mora poleg dolžnosti, navedenih v 12. členu tega zakona:

- prevoznika seznaniti o predpisani označitvi vozila ter o podatkih o nevarnem blagu,
- označiti tovorke z napisi in pritrditi oznake ali nalepke za označevanje nevarnosti in
- izpolniti druge pogoje za prevoz po predpisu iz prvega odstavka 3. člena tega zakona.

34. člen

(dolžnosti voznika)

Voznik sme prevažati nevarno blago, če:

- je poučen o svojih obveznostih in posebnostih prevoza,
- se je prepričal, da vozilo in tovor ustrezata predpisom,
- so tovorke označeni z ustreznimi napisi in oznakami ali nalepkami za označevanje nevarnosti,
- je vozilo označeno z opozorilnimi tablami, napisi, oznakami ali nalepkami za označevanje nevarnosti, drugimi informacijami o nevarnem blagu in o vozilu po predpisu iz prvega odstavka 3. člena tega zakona,
- ima s seboj dokazilo o zavarovanju odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, iz 18. člena tega zakona,
- ima s seboj dokumente in dodatno opremo po predpisu iz prvega

odstavka 3. člena tega zakona in

– so izpolnjeni drugi pogoji za prevoz po predpisu iz prvega odstavka 3. člena tega zakona.

35. člen

(varnostni ukrepi)

(1) Voznik mora med nakladanjem, prevozom in razkladanjem nevarnega blaga upoštevati varnostne ukrepe po predpisih iz 3. člena tega zakona.

(2) Voznik mora med prevozom upoštevati določbe o nadzoru in parkiranju vozil, kot je določeno v predpisih iz 3. člena tega zakona.

(3) Minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje, določi parkirne prostore za vozila za prevoz nevarnega blaga in določi pogoje, ki jih morajo ti parkirni prostori izpolnjevati.

(4) Minister, pristojen za notranje zadeve, določi pooblaščen organizacije za opravljanje pregledov ustreznosti vozil za prevoz nevarnega blaga in izdajo potrdil (certifikatov) po 10. členu tega zakona.

36. člen

(usposobljenost voznika)

Voznik vozila za prevoz nevarnega blaga mora imeti veljaven certifikat o strokovni usposobljenosti. Nevarno blago sme prevažati le oseba, ki je dopolnila 21 let.

37. člen

(strokovno usposabljanje voznikov)

Strokovno usposabljanje voznikov se opravlja po programu, določenem v predpisu iz prvega odstavka 3. člena tega zakona. Preverjanje in potrjevanje strokovne usposobljenosti voznikov poteka v skladu z določbami Zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah (Uradni list RS, št. 83/03-uradno prečiščeno besedilo).

38. člen

(nadzor na cesti)

(1) Nadzor nad prevozom nevarnega blaga na cestah opravlja policija. Če so za nadzor potrebna posebna znanja, se ob izvajanju takšnega nadzora vključijo tudi inšpekcijske službe, po potrebi pa tudi specializirane organizacije ali posameznike, kadar to ni v nasprotju z interesi postopka.

(2) Na zahtevo policista mora voznik izročiti dokumente in dodatno opremo v pregled. Prav tako mora voznik omogočiti pregled blaga in odvzem potrebne količine vzorca nevarnega blaga za analizo. Za odvzeti vzorec ni mogoče zahtevati odškodnine.

(3) Policist, ki opravlja nadzor, izpolni zapisnik. Izvod zapisnika po opravljenem nadzoru izroči vozniku. Vsebino in obliko zapisnika določi minister, pristojen za notranje zadeve.

(4) Izvod zapisnika o nadzoru mora imeti voznik pri sebi in ga na zahtevo policista predložiti pri morebitnih naslednjih nadzorih.

(5) Naslednji nadzor prevoza nevarnega blaga se opravi le, če policist domneva, da je od prejšnjega nadzora prišlo do bistvene spremembe varnostnih pogojev. Izpolnjevanje osnovnih pogojev za prevoz nevarnega blaga se preveri v vsakem primeru.

(6) Voznik vozila za prevoz nevarnega blaga mora dovoliti pregled vozila na kraju samem ali na primernem prostoru, ki ga določi policist. Primeren je tisti prostor, kjer je možno vozilo ustaviti, opraviti nadzor, odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti ali parkirati vozilo.

39. člen

(začasna prepoved oziroma prekinitev prevoza)

(1) Če policist ugotovi kršitev, navedeno v seznamu iz drugega odstavka 43. člena tega zakona, sme odrediti izločitev vozila iz prometa, ukrepe za odpravo nepravilnosti ali druge predpisane ukrepe. Na kraju samem se lahko pomanjkljivosti odpravijo, če pri tem niso ogroženi ljudje, stvari ali okolje. Policist v odredbi na kraju samem vozniku pojasni, katere kršitve je ugotovil in katere pomanjkljivosti mora voznik odpraviti, da lahko nadaljuje s prevozom.

(2) Dokler velja odredba o prekinitvi prevoza, se lahko prevozno sredstvo premakne le po navodilih policista. Ob morebitni kršitvi odredbe o prekinitvi prevoza ali navodil policista, imajo policisti pravico preprečiti nadaljevanje prevoza, tako da vozilo izločijo iz prometa in ga na prevoznikove stroške zadržijo na primernem zavarovanem prostoru.

(3) Policist odvzame potrdilo o pregledu vozila (certifikat) iz 10. člena tega zakona, če je bilo vozilo poškodovano v prometni nesreči in ga pošlje pooblaščenim organizaciji, ki ga je izdala.

(4) Če drugi pristojni organi med nadzorom prevoza ugotovijo pomanjkljivosti, ki bi lahko vplivale na varnost ljudi, stvari ali okolja, morajo o tem obvestiti policijo ali center za obveščanje ter jim sporočiti podatke o vozilu in nevarnem blagu.

40. člen

(nadzor pri pošiljatelju, prevozniku, prejemniku)

(1) Pristojni organ sme preventivno ali če so bile pri cestnih nadzorih prevozov nevarnega blaga ugotovljene pomanjkljivosti, opraviti nadzor pri pošiljatelju, prevozniku ali prejemniku nevarnega blaga oziroma pri drugih pravnih ali fizičnih osebah, ki opravljajo kakršno koli dejavnost v zvezi s prevozom nevarnega blaga. Navedeni morajo organu, pristojnemu za nadzor, omogočiti pregled vozil, postopkov in vso dokumentacijo, povezano s prevozom nevarnega blaga.

(2) Pristojni organi za nadzor pri pošiljatelju, prevozniku ali prejemniku nevarnega blaga oziroma pri drugih pravnih ali fizičnih osebah, ki opravljajo kakršno koli dejavnost v zvezi s prevozom nevarnega blaga po cestah, so inšpekcijske službe in policija. Pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva ima inšpektor oziroma policist pravico in dolžnost:

– začasno prepovedati opravljanje posameznih opravil v zvezi s prevozom nevarnega blaga (priprave na prevoz, nakladanje, prekladanje in razkladanje), če za njihovo opravljanje niso izpolnjeni predpisani pogoji,

– prepovedati prevoz ali nadaljevanje prevoza nevarnega blaga, če ugotovi, da je prišlo med pripravo na prevoz ali med prevozom do opustitve varnostnih ukrepov,

– prepovedati nadaljnji prevoz ali ravnanje z nevarnim blagom osebam, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev za izvajanje opravil v zvezi s prevozom,

– prepovedati prevoz nevarnega blaga, če je napačno deklarirano,

– pošiljatelju, prevozniku in prejemniku začasno prepovedati opravljanje dejavnosti, povezanih s prevozom nevarnega blaga, do odprave kršitev ali odrediti, da se kršitve tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga, odpravijo v roku, ki ga on določi.

41. člen

(vstop na območje Evropske unije)

(1) Policist ne dovoli vstopa na območje Evropske unije vozilu registriranemu v državi nečlanici Evropske unije, če ugotovi kršitve, zaradi katerih sme vozilo izločiti iz prometa, določene v seznamu iz drugega odstavka 43. člena tega zakona. Vstop se lahko dovoli, če so nepravilnosti odpravljene ali če ni pričakovati ogrožanja ljudi, stvari ali okolja.

(2) Če je vozilo v primerih iz prejšnjega odstavka registrirano v državi članici Evropske unije, policist tako vozilo izloči iz prometa in izvede druge predpisane ukrepe iz drugega odstavka 43. člena tega zakona.

(3) Če se ob vstopu vozila na območje Evropske unije ugotovijo druge kršitve iz seznama iz drugega odstavka 43. člena tega zakona, policist izvede

ustrezne predpisane ukrepe.

42. člen

(pravna pomoč)

O hujših ali ponavljajočih se kršitvah predpisa iz prvega odstavka 3. člena tega zakona, ki jih je storil voznik vozila, registriranega v tujini, je potrebno obvestiti ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, zaradi posredovanja informacij in podatkov, potrebnih za razjasnitev okoliščin pri ugotovljenih kršitvah, pristojnemu organu države registracije vozila. Če pristojni organ druge države zahteva uvedbo postopka zoper lastnika vozila, registriranega v Republiki Sloveniji, ali če zahteva podatke, potrebne za razjasnitev okoliščin pri ugotovljenih kršitvah predpisa iz prvega odstavka 3. člena tega zakona v drugi državi, ali uvedbo postopka zoper podjetje s sedežem v Republiki Sloveniji, potem ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, odredi ukrepe v skladu s tem zakonom. O sprejetih ukrepih obvesti pristojni organ druge države.

43. člen

(letno poročilo)

(1) Pristojni organi, ki izvajajo nadzor, morajo ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, predložiti letno poročilo o opravljenih nadzorih najkasneje do konca četrtega meseca tekočega leta za preteklo leto. Letno poročilo mora vsebovati vsaj podatke o:

- natančnem ali približnem številu prevozov nevarnega blaga po cesti (v prevoženih tonah ali v tonah na kilometer),
- številu izvedenih nadzorov,
- številu nadzorovanih vozil, ločeno po državah registracije,
- številu in vrsti ugotovljenih kršitev,
- številu in vrsti izrečenih ukrepov.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, podrobnejše predpiše seznam kršitev, razvrščenih v kategorije tveganja, z ustreznimi ukrepi pristojnih organov, in sestavine ter obliko letnega poročila.

(3) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, na podlagi zbranih podatkov sestavi skupno letno poročilo in ga posreduje pristojnim mednarodnim organom.

V. POSEBNA DOLOČILA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA V ŽELEZNIŠKEM PROMETU

44. člen

(dolžnosti pošiljatelja)

Pošiljatelj nevarnega blaga sme nevarno blago predati v prevoz v železniškem prometu, če so izpolnjeni pogoji iz 12. člena tega zakona in:

– je prevoznika seznanil o predpisani označitvi vozila ter o podatkih o nevarnem blagu,

– je po predpisu iz drugega odstavka 3. člena tega zakona na vozilo in tovorke namestil oznake za označevanje nevarnosti in/ali oranžne table za označevanje nevarnosti ali pa jih je skupaj z nevarnim blagom izročil, da se namestijo.

45. člen

(dolžnosti polnilca)

Poleg dolžnosti, ki izhajajo iz 15. člena tega zakona, mora polnilec preveriti:

– če ni potekel rok za naslednjo kontrolo cisterne, baterijske cisterne ali zamenljive cisterne in

– vse drugo, kar je potrebno preveriti pred polnitvijo cisterne z utekočinjenim plinom in po polnitvi.

VI. POSEBNA DOLOČILA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA V ZRAČNEM PROMETU

46. člen

(pogoji za prevoz)

(1) Prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu je prepovedan, razen če se opravlja v skladu z:

1. letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, in

2. mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami ter tehničnimi navodili, ki jih izdaja Mednarodna organizacija civilnega letalstva.

(2) Z zrakoplovom je prepovedan prevoz:

1. predmetov in snovi, ki so v tehničnih navodilih označeni kot prepovedani za prevoz v normalnih okoliščinah, in

2. okuženih živih živali, razen če:

– je letalski prevoznik, v primerih iz četrtega odstavka tega člena, pridobil posebno pisno dovoljenje pristojnega organa države, v kateri je žival prvič naložena na krov zrakoplova, ali

– določbe tehničnih navodil navajajo, da se lahko prevažajo po predhodni odobritvi pristojnega organa.

(3) Predmeti in snovi, ki so v tehničnih navodilih posebej navedeni z imenom ali generičnim opisom kot prepovedani za prevoz v zračnem prometu, se v nobenih okoliščinah ne smejo prevažati na nobenem zrakoplovu.

(4) V skrajni sili ali kadar druge oblike prevoza ne ustrezajo, ali če bi bilo dosledno upoštevanje prepovedi iz prvega odstavka tega člena v nasprotju z javnim interesom, lahko ministrstvo, pristojno za promet, odobri prevoz nevarnega blaga pod pogojem, da bo v takšnih primerih storjeno vse, da se med prevozom doseže ustrezna raven varnosti.

VII. POSEBNA DOLOČILA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA PO MORJU IN CELINSKIH VODAH

47. člen

(prevoz s tovornimi ladjami po morju)

Pri prevozu nevarnega blaga s tovornimi ladjami po morju se poleg varnostnih ukrepov, predpisanih v določbah mednarodnih predpisov iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona, uporabljajo tudi varnostni ukrepi, predpisani s tem zakonom.

48. člen

(prevoz s potniškimi ladjami po morju)

S potniškimi ladjami za prevoz po morju se lahko prevažata nevarno blago samo, če so izpolnjeni pogoji, ki so predpisani v predpisih iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona in če so izpolnjeni pogoji, ki so predpisani s tem zakonom. Nevarno blago mora biti v posebnem prostoru, ki je ločen od potnikov, in pravilno skladiščeno.

49. člen

(prevoz po celinskih vodah)

Prevoz nevarnega blaga v plovbi po celinskih vodah je prepovedan, razen v manjših količinah z enega na drugi breg z brodovi, če so izpolnjeni vsi varnostni ukrepi, predpisani s tem zakonom. Med prevozom na brodu ne sme biti potnikov.

50. člen

(črtan)

51. člen

(pregled vkrcanega tovora)

Minister, pristojen za promet, na podlagi predpisov iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona določi pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna ali fizična oseba za opravljanje pregledov vkrcanega tovora nevarnega blaga in za izdajo potrdil ter pooblasti pravno ali fizično osebo za opravljanje teh pregledov in za izdajo potrdil.

VIII. PRISTOJNI ORGANI IN INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

52. člen

(pristojni organi)

(1) Izvršilne predpise k temu zakonu v zvezi z določbami predpisov iz prvega odstavka 3. člena tega zakona izda minister, pristojen za notranje zadeve.

(2) Izvršilne predpise k temu zakonu v zvezi z določbami predpisov iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 3. člena tega zakona izda minister, pristojen za promet.

(3) Izvršilne predpise k temu zakonu iz 7., 21., 29., 30., 31., 35., 37., 38., 43. in 51. člena tega zakona pristojni ministri izdajo do 1. 1. 2001.

52.a člen

(pristojnosti v zračnem prometu)

(1) Za primer letalske nesreče ali incidenta, v katerega je vpleteno nevarno blago, je potrebno pripraviti program usposabljanja za ukrepanje in navodila za ukrepanje v skladu z mednarodno priznanimi standardi in priporočenimi praksami, v primeru letalske nesreče pa izdelati poročilo o letalski nesreči ali incidentu. Podrobnejše predpise v zvezi z ukrepanjem ob letalski nesreči ali incidentu, v katerega je vpleteno nevarno blago, izda Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za promet, ob soglasju ministra, pristojnega za reševanje.

(2) Minister, pristojen za promet, izda predpise, s katerimi v skladu s tem zakonom in zakonom o letalstvu, predpisi Evropske unije, standardi in priporočenimi praksami ter tehničnimi navodili Mednarodne organizacije civilnega letalstva natančneje uredi:

- posebne zahteve glede prevoza nevarnega blaga v zračnem prometu,
- klasifikacijo nevarnega blaga,

- omejitve glede prevoza nevarnega blaga v zračnem prometu,
- pakiranje oziroma embalažo,
- etiketiranje in označevanje,
- obveznosti pošiljatelja nevarnega blaga,
- obveznosti operatorja zrakoplova,
- zagotavljanje informacij,
- učne programe, strokovno usposabljanje in izkazovanje strokovne usposobljenosti,
- poročanje o nesrečah in incidentih z nevarnimi snovmi.

(3) Ministrstvo, pristojno za promet, skrbi za skladnost slovenskih predpisov s standardi in priporočenimi praksami ter tehničnimi navodili Mednarodne organizacije civilnega letalstva.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, sporoči vsako kršitev predpisov o prevozu nevarnega blaga po zraku tudi državi registracije letalskega prevoznika oziroma državi operatorja zrakoplova.

(5) Glede prevoza nevarnega blaga v zračnem prometu ima pošta položaj pošiljatelja. Pošta lahko pri prevozu nevarnega blaga v zračnem prometu uveljavlja tudi določbe predpisov Svetovne poštne zveze, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu.

53. člen

(nadzorstvo)

(1) Izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov za prevoz radioaktivnih in jedrskih snovi nadzoruje inšpekcija ministrstva, pristojnega za okolje, z delovnim področjem sevalne in jedrske varnosti; prevoz radioaktivnih snovi, ki se uporabljajo v zdravstvu ali veterinarstvu, pa nadzoruje inšpekcija ministrstva, pristojnega za zdravje, z delovnim področjem varstva ljudi pred ionizirajočimi sevanji.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva po prejšnjem odstavku ima inšpektor pravico in dolžnost:

- v primeru nezgode med prevozom po ozemlju Republike Slovenije nadzorovati izvajanje ukrepov po predpisih iz 3. člena tega zakona,
- nadzorovati priprave za pakiranje, nakladanje, razkladanje in prevoz ter v primeru ugotovljenih nepravilnosti odrediti, da se te nepravilnosti odpravijo v določenem roku pred začetkom ali zaključkom prevoza, ali začasno

prepovedati opravljanje dejavnosti v primeru hujše kršitve varnostnih ukrepov,

– prepovedati nadaljnji prevoz, če se ugotovi, da ni vseh dovoljenj in listin, ki so zahtevane s tem zakonom ali z izvršilnimi predpisi, če prevoza ne spremljajo usposobljeni spremljevalci ali da je v kateri fazi prevoza prišlo do hujše opustitve varnostnih ukrepov,

– preverjati prevozne listine, označenost in opremljenost vozila, smer vožnje, čas in kraj postankov med prevozom, odrediti, da se odpravijo nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, ugotovljene pri izvajanju inšpekcijskega nadzorstva nad osebami, vozilom in viri sevanja, ter prepovedati nadaljnji prevoz v primeru, ko bi to ogrožalo ljudi ali okolje.

(3) Pri vnosu in iznosu nevarnega blaga na carinsko območje Evropske skupnosti ali z njega ter pri postopkih za odobritev carinsko dovoljene rabe ali uporabe nevarnega blaga je za nadzor nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov pristojna carinska služba.

(4) Izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu, nadzoruje policija.

(5) Izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu, nadzoruje tudi inšpekcija, ki je pristojna za nadzor cestnega prometa in nadzoruje izvajanje določb prvega odstavka 3. člena (razen določb, ki se nanašajo na zahteve za izdelavo in preizkušanje embalaže), 18., 19., 27., 28., 29. in 31. člena ter določb IV. poglavja (razen določb 37., 38., 39. in 41. člena) tega zakona.

(6) Izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga v železniškem prometu, nadzoruje inšpekcija, ki je pristojna za nadzor železniškega prometa.

(7) Izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu, nadzoruje inšpekcija, ki je pristojna za nadzor zračnega prometa.

(8) Izvajanje tega zakona in na njegovi podlagi izdanih izvršilnih predpisov, ki se nanašajo na prevoz nevarnega blaga po morju in celinskih vodah, nadzoruje pomorska inšpekcija oziroma inšpekcija, pristojna za plovbo po celinskih vodah.

(9) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva po petem do osmem odstavku tega člena ima inšpektor pravico in dolžnost:

– prepovedati prevoz ali nadaljevanje prevoza nevarnega blaga, če ugotovi, da je prišlo med pripravo na prevoz ali med prevozom do opustitve varnostnih ukrepov,

– prepovedati nadaljnji prevoz ali ravnanje z nevarnim blagom osebam, ki

ne izpolnjujejo predpisanih pogojev za izvajanje prevoza ali ravnanje z nevarnim blagom,

- prepovedati prevoz nevarnega blaga, če je napačno deklarirano,
- začasno prepovedati opravljanje posameznih opravil v zvezi s prevozom nevarnega blaga (priprave za prevoz, nakladanje, prekladanje in razkladanje), če za njihovo opravljanje glede kraja in časa niso izpolnjeni predpisani pogoji,
- odrediti odpravo kršitev zakona in drugih predpisov, ki urejajo prevoz nevarnega blaga v določenem roku (odreditvena odločba).

53.a člen

(vodenje evidenc)

(1) Zaradi zagotovitve varnega prevoza nevarnega blaga, izpolnjevanja zahtev mednarodnih pogodb in izvajanja z zakonom določenih nalog policija vodi evidenco izdanih certifikatov o usposobljenosti voznikov vozil za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu in evidenco pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca.

(2) Evidenca certifikatov voznikov vozil za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu vsebuje:

- številko certifikata,
- datum izdaje certifikata,
- osebno ime in datum rojstva imetnika,
- datum veljavnosti osnovnega usposabljanja ter vrsto in datume veljavnosti morebitnih specialističnih usposabljanj,
- datum veljavnosti po podaljšanju osnovnega usposabljanja ter vrsto in datume veljavnosti po podaljšanju morebitnih specialističnih usposabljanj.

(3) Evidenca pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca, vsebuje:

- firmo in sedež pravne osebe oziroma samostojnega podjetnika posameznika,
- ime in priimek varnostnega(ih) svetovalca(ev),
- datum posredovanja podatka o imenovanju varnostnega(ih) svetovalca(ev).

53.b člen

(način zbiranja podatkov)

(1) Podatke o izdanih certifikatih o usposobljenosti voznikov vozil za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu morajo organizacije, ki izvajajo preizkuse o usposobljenosti voznikov, posredovati policiji, najkasneje v 15 dneh po izdaji ali podaljšanju veljavnosti certifikata.

(2) Podatki o pravnih osebah in samostojnih podjetnikih, ki so imenovali varnostnega svetovalca, se zbirajo iz obvestil, ki jih ti posredujejo na podlagi 28. člena tega zakona.

(3) Upravljavlec zbirk podatkov sme podatke iz evidenc iz prejšnjega člena tega zakona posredovati pristojnim organom, ki izvajajo nadzor po tem zakonu.

(4) Za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov iz evidenc po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, če s tem zakonom ni določeno drugače.

IX. KAZENSKE DOLOČBE

54. člen

(1) Z globo od 300.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. kot pošiljatelj pakira nevarno blago v embalažo, ki ne ustreza pogojem iz 5. člena tega zakona,

2. kot prevoznik vozi nevarno blago v embalaži, ki ne ustreza pogojem iz 5. člena tega zakona,

3. kot prejemnik prevzame nevarno blago v embalaži, ki ne ustreza pogojem iz 5. člena tega zakona,

4. proizvajalec embalaže, ki ravna v nasprotju s 6. členom tega zakona,

5. kot organizacija, določena za preizkušanje vzorcev embalaže, odobri označevanje embalaže v nasprotju z zahtevami predpisov iz 3. člena tega zakona (7. člen),

6. uporablja vozilo, ki ni izdelano in opremljeno v skladu z 10. členom tega zakona,

7. vozilo ni pregledano in zanj ni izdano potrdilo (certifikat) (10. člen),

8. kot pošiljatelj da nevarno blago v prevoz v nasprotju z 12. členom tega zakona,

9. kot pošiljatelj ne izroči vozniku ali tistemu, ki opravlja prevoz, predpisane

spremnne dokumentacije in dovoljenja, če je potrebno (12. člen),

10. kot organizator prevoza ne zagotovi, da so izpolnjeni vsi pogoji iz 12. člena tega zakona,

11. kot uporabnik cisterne zabojnika ne ravna po določbah 16. člena tega zakona,

12. kot prevoznik prevažata nevarno blago v nasprotju s 18. členom tega zakona,

13. kot prejemnik prejme blago v nasprotju z 19. členom tega zakona,

14. kot prevoznik o izgubi ne obvesti policije ali centra za obveščanje (20. člen),

15. kot prevoznik ni zavaroval, pobral, odstranil ali dal na za to določen prostor razsuto ali razlito nevarno blago (21. člen),

16. kot prevoznik ne pokliče pooblašene organizacije, da na njegove stroške pobere, odstrani ali da na določen prostor nevarno blago, ki se je razsulo ali razlilo (21. člen),

17. kot prevoznik vozi nevarno blago brez dovoljenja za prevoz ali ne opravlja prevoza pod pogoji, določenimi v dovoljenju (22., 24., 25. člen),

18. opravlja prevoz določenega nevarnega blaga kljub prepovedi prevoza ali ne opravlja prevoza pod posebnimi pogoji, ki jih določi pristojni organ (26. člen),

19. z oznaki ali nalepkami, napisi ali tablami označuje tovorke ali vozila, ki se ne uporabljajo za prevoz nevarnega blaga (27. člen),

20. ne imenuje najmanj enega varnostnega svetovalca ali ne sporoči njegovih podatkov oziroma morebitnih sprememb pristojnemu organu (28. člen),

21. varnosti svetovalec ne izpolnjuje predpisanih pogojev (28. člen),

22. varnostni svetovalec ne opravlja nalog iz 29. člena tega zakona,

23. osebe, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga niso strokovno usposobljene (31. člen),

24. dovoli, da vozilo vozi oseba, ki ni strokovno usposobljena ali ji je potekla veljavnost potrdila o strokovni usposobljenosti (32. člen, 36. člen),

25. kot prevoznik ne zagotovi, da so izpolnjeni vsi pogoji za prevoz nevarnega blaga (32. člen),

26. kot pošiljatelj prevozniku ne izroči navodila za predpisano označitev vozila ali ne označi tovorkov (33. člen),

27. organu, pristojnemu za nadzor, ne izroči v pregled spremnih dokumentov ali dodatne opreme ali ne omogoči pregleda blaga ali odvzema potrebne količine vzorca nevarnega blaga za analizo ali ne poskrbi, da se opravi pregled vozila na kraju samem ali na primernem prostoru (38. člen),

28. kljub odredbi o prekinitvi prevoza nadaljuje s prevozom (39. člen),

29. ne omogoči pregleda postopkov, vozil in vse dokumentacije, povezane s prevozom nevarnega blaga (prvi odstavek 40. člena),

30. kljub prepovedi še vedno opravlja posamezna opravila v zvezi s prevozom nevarnega blaga (drugi odstavek 40. člena),

31. kot pošiljatelj nevarnega blaga preda nevarno blago v prevoz v železniškem prometu v nasprotju s 44. členom,

32. opravlja prevoze nevarnega blaga v zračnem prometu v nasprotju s 46. členom tega zakona,

33. s tovornimi ladjami po morju vozi nevarno blago v nasprotju s 47. členom tega zakona,

34. s potniškimi ladjami za prevoz po morju vozi nevarno blago v nasprotju s 48. členom tega zakona,

35. opravlja prevoz nevarnega blaga v plovbi po celinskih vodah v nasprotju z 49. členom tega zakona,

36. ne posreduje policiji podatkov o izdanih certifikatih o usposobljenosti voznikov vozil za prevoz nevarnega blaga (53.b člen).

(2) Z globo od 150.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z globo od 30.000 do 350.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

55. člen

(prekrški posameznika)

Z globo 40.000 tolarjev se za prekršek takoj na kraju kaznuje posameznik, če:

1. ne upošteva predpisov o pakiranju (14. člen),

2. pri pripravi tovorkov ne upošteva predpisov o napisih in oznakah (nalepkah) za označevanje nevarnosti in drugih varnostnih ukrepov (14. člen),

3. kot polnilec pred polnjenjem in med njim ne upošteva vseh varnostnih ukrepov (15. člen),

4. kot uporabnik cisterne zabojnika ne ravna po določbah 16. člena tega zakona,

5. kot nakladalec prične z nakladanjem, pa niso izpolnjeni vsi pogoji za prevoz nevarnega blaga (17. člen),

6. ne upošteva določb o prepovedi skupnega nakladanja in predpisov o ločitvi od živil in krmil (17. člen),

7. ne upošteva vseh varnostnih ukrepov med nakladanjem nevarnega blaga (17. člen),

8. zavlačuje prevzem nevarnega blaga (19. člen),

9. ne očisti in ne dekontaminira vozil, če predpisi iz 3. člena tega zakona to določajo, in ne poskrbi za odstranitev tabel in oznak (nalepk) za označevanje nevarnosti, potem ko so vozila raztovorjena, očiščena, razplinjena in dekontaminirana (19. člen),

10. ne upošteva vseh varnostnih ukrepov med razkladanjem nevarnega blaga (19. člen),

11. izgubi med prevozom nevarno blago in o tem ne obvesti policije ali centra za obveščanje (20. člen),

12. razlitega ali izpadlega nevarnega blaga ne zavaruje, pobere oziroma odstrani (prvi odstavek 21. člena),

13. prevažata ali sprejme nevarno blago, za katero ni bilo izdano dovoljenje, ali opravlja prevoz nevarnega blaga v nasprotju s pogoji, določenimi v dovoljenju (22., 24. člen),

14. prevažata ali sprejme nevarno blago brez posebnega dovoljenja (25. člen),

15. vozi določeno nevarno blago kljub prepovedi ali omejitvam pristojnega organa (26. člen),

16. označuje tovorke in vozila, ki se ne uporabljajo za prevoz nevarnega blaga (27. člen),

17. kot varnostni svetovalec ni strokovno usposobljen ali nima veljavnega potrdila o strokovni usposobljenosti (28. člen),

18. kot varnostni svetovalec ne opravlja predpisanih nalog (29. člen),
19. sodeluje pri prevozu nevarnega blaga in ni strokovno usposobljen (31. člen),
20. da v prevoz nevarno blago, pa niso izpolnjeni vsi pogoji za prevoz (33. člen),
21. prevažata nevarno blago v nasprotju s 34. členom tega zakona,
22. med prevozom, nakladanjem in razkladanjem nevarnega blaga ne upošteva vseh varnostnih ukrepov ali ne zagotovi nadzora vozila oziroma ne parkira v skladu s predpisi (35. člen),
23. kot voznik vozila za prevoz nevarnega blaga nima veljavnega potrdila o strokovni usposobljenosti ali še ni dopolnil 21 let (36. člen),
24. na zahtevo organa, pristojnega za kontrolo, ne izroči spremnih dokumentov ali dodatne opreme v pregled ali ne omogoči pregleda blaga ali odvzema potrebne količine vzorca nevarnega blaga za analizo ali ne dovoli, da se opravi pregled vozila na kraju samem ali na primernem prostoru (38. člen),
25. nadaljuje z vožnjo kljub prepovedi pristojnega organa (39. člen),
26. je kot pošiljatelj predal blago za prevoz v železniškem prometu, pa niso bili izpolnjeni vsi pogoji (44. člen),
27. kot polnilec ni upošteval vseh varnostnih ukrepov za prevoz v železniškem prometu (45. člen),
28. ne izpolnjuje predpisanih pogojev za pakiranje, transportnih manipulacijah in prevozu nevarnega blaga v zračnem prometu (46. člen),
29. prevažata nevarno blago s morskimi ladjami za prevoz potnikov v nasprotju s 48. členom tega zakona,
30. prevažata nevarno blago po celinskih vodah (49. člen).

**Zakon o prevozu nevarnega blaga – ZPNB (Uradni list RS, št. 79/99)
vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:**

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

56. člen

(rok za uskladitev z določbami tega zakona)

(1) Organizacija, določena za odobritev embalaže, mora izpolnjevati vse pogoje iz 7. člena tega zakona v treh letih od uveljavitve zakona.

(2) Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki morajo imenovati varnostnega svetovalca za nevarno blago v enem letu od uveljavitve zakona.

57. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati:

- zakon o prevozu nevarnih snovi (Uradni list SFRJ, št. 27/90 in 45/90).

58. člen

Prilogi A in B iz prvega odstavka in pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga (RID) iz drugega odstavka 3. člena se objavijo najkasneje do uveljavitve tega zakona.

59. člen

(predpisi, ki se uporabljajo do izdaje novih)

Če niso v nasprotju z določbami tega zakona, se do izdaje izvršilnih predpisov na podlagi tega zakona uporabljajo naslednji izvršilni predpisi:

- pravilnik o strokovnem usposabljanju voznikov motornih vozil, s katerimi se prevažajo nevarne snovi, in drugih oseb, ki sodelujejo pri prevozu teh snovi (Uradni list RS, št. 71/97);

- odredba o določitvi pooblaščenih podjetij za opravljanje pregledov vkrčnega tovora nevarnih snovi ter izdajo potrdil (Uradni list RS, št. 50/95);

- odredba o določitvi podjetij za strokovno usposabljanje oseb, ki ravnavajo z nevarnimi snovmi in jih prevažajo, ter o izdaji spričeval (certifikatov) (Uradni list RS, št. 18/92);

- odredba o določitvi podjetij za opravljanje posebnih pregledov motornih in priklopnih vozil za prevoz nevarnih snovi glede izpolnjevanja pogojev za prevoz nevarnih snovi (Uradni list RS, št. 56/92).

60. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2000.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozu nevarnega blaga – ZPNB-A (Uradni list RS, št. 101/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

Pristojni organi vzpostavijo evidence iz 53.a člena in 53.b člena zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

32. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati 33. člen Zakona o eksplozivnih snoveh, vnetljivih tekočinah, plinih ter o drugih nevarnih snoveh (Uradni list SRS, št. 18/77).

33. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.